

REMISSYTTRANDE

Ert Dnr: Fi2023/01508

Vårt Dnr: 2023_16

2023-06-22

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
Enheten för mervärdesskatt och punktskatter

REMISS AV PROMEMORIAN FÖRSLAG OM SÄNKT SKATT PÅ PLASTBÄRKASSAR INFÖR BUDGETPROPOSITIONEN 2024

IKEM har tagit del av regeringens promemoria Förslag om sänkt skatt på plastbärkassar inför budgetpropositionen 2024 (Fi2023/01508). Vi välkomnar och tillstyrker regeringens förslag i enlighet med vad som anges nedan.

IKEM - Innovations- och kemiindustrierna i Sverige är en bransch- och arbetsgivarorganisation som företräder 1 250 svenska och utlandsägda företag med cirka 70 000 medarbetare. Företagen arbetar med kemi i vid bemärkelse och står för en fjärdedel av industrins exportvärde och för en femtedel av industrins förädlingsvärde.

Våra medlemsföretag producerar bland annat viktiga insatsvaror som är nödvändiga i princip alla förädlingskedjor. Därför är företagets förmåga att bidra till sina kunders omställning en förutsättning för en lyckad omställning av samhället i stort. Företagen är utpräglat exportorienterade och utsatta för internationell konkurrens. En nyckel till framgång är global konkurrenskraft. Lika spelregler för industrin såväl inom som utanför Europa är en viktig förutsättning både för långsiktig tillväxt och omställning inom industrin.

SAMMANFATTNING AV VÅRA FÖRSLAG

- IKEM välkomnar och tillstyrker förslaget att skatten på plastbärkassar ska sänkas.
- IKEM anser att dock att skatten bör slopas.
- I den händelse att skatten ändå kvarstår, anser IKEM att den bör differentieras för att plastbärkassar av återvunnet material inte ska beskattas.

BAKGRUND TILL SKATTEN PÅ PLASTBÄRKASSAR

Skatten på plastbärkassar infördes i mars 2020. Regeringens motivering till skatten var att den skulle minska användningen av plastbärkassar, vilket skulle leda till lägre resursförbrukning och mindre nedskräpning. Syftet var att nå EU:s mål för minskad användning av

plastbärkassar, inom ramarna för Europaparlamentets och rådets reviderade direktiv 94/62/EG av den 20 december 1994 om förpackningar och förpackningsavfall (Förpackningsdirektivet).

Målet är att antalet plastbärkassar inte ska överskrida 90 plastbärkassar per person 2019 och 40 plastbärkassar per person 2025. Medlemsstaterna får själva bestämma över vilka åtgärder som vidtas, därav den svenska skatten på plastbärkassar. Till detta är det av intresse att nämna dels att Sverige redan hade implementerat direktivet, dels att medlemsstaternas åtgärder inte ska leda till ökade avfallsmängder.

RESULTAT AV SKATTEN PÅ PLASTBÄRKASSAR

Redan innan skatten infördes, var användningen av plastbärkassar på god väg att nå målen i direktivet. Naturvårdsverkets justerade statistik för användningen av plastbärkassar visar att EU:s mål för 2019 (90 plastbärkassar/person och år) överträffades redan 2017 (83) och 2018 (77). Vi kan efter tre år med skatten konstatera att den har varit lyckad i så måtto att användningen av plastbärkassar har minskat till under 10 per person och år. Den önskade beteendeförändringen har därmed skyndats på och kommer högst sannolikt att vara beständig, oavsett hur skatten utformas framgent. Detta är dock ett tveksamt mått, då andelen pappersbärkassar har ökat, liksom användningen av icke beskattade avfallspåsar av plast.

I sammanhanget bör nämnas att skattens utformning inte har tagit hänsyn till annat än bärkassans tjocklek. Det innebär att de plastbärkassar som finns i den svenska handeln, som i hög grad är producerade av återvunnen och biobaserad råvara, effektivt har motverkats. I gengäld har avfallspåsar som tillverkats av fossil råvara premierats. Pappersbärkassar är i sin tur tyngre och kräver därmed större resurser för att transporteras.

Skatten har alltså orsakat att plastbärkassar, till stor del av återvunnen och/eller biobaserat material har ersatts av papperskassar, som inte återanvänds i särskilt stor utsträckning och avfallspåsar i plast. Det innebär att mängden avfall har ökat, i strid med direktivets syfte. Att beskatta plastbärkassar av återvunnen råvara motverkar målen för den cirkulära ekonomin och klimatmålen. Effekten på svenska producenter av plastbärkassar i återvunnen plastråvara har varit stor. Det finns exempel på företag som har fått säga upp personal och ställa om produktionen till större andel avfallspåsar med fossil råvara. Det torde inte vara den önskade utkomsten av regeringens politik.

IKEM:S SYN PÅ SKATT PÅ PLASTBÄRKASSAR

IKEM anser att skatten på plastbärkassar aldrig borde ha införts. Vi står fortsatt fast vid vårt tidigare ställningstagande, att plastbärkassar inte bör beskattas.¹ Våra skäl för detta, i enlighet med vårt förra remissyttrande, är att skatt på plastbärkassar leder till en ökad negativ miljöpåverkan, vilket också har varit en effekt av skatten. Att innovativa företag, som ligger i framkant avseende bärkassar av återvunnen plastråvara, har påverkats negativt är något IKEM är mycket kritiska till.

---

¹ IKEM, [Remiss om skatt på plastbärkassar](#)

Den beteendeförändring som har åstadkommit genom skatten anser vi vara beständig, oavsett skattens utformning eller frånvaro. Därför kommer Sverige att uppfylla målet i direktivet till utgången av 2025, även om skatten tas bort helt.

IKEM anser av ovan angivna skäl, att skatten för plastbärkassar av samtliga sorter bör slopas snarast möjligt, senast 1 januari 2024.

Om skatten ändå kvarstår, i syfte att uppfylla EU:s förbrukningsmål, anser IKEM att plastbärkassar av återvunnen plastråvara ska undantas från skatt.

IKEM Innovations- och Kemiindustrierna i Sverige

Nils Hannerz, Näringspolitisk chef

Henrik von Celsing, Näringspolitiskt ansvarig plastfrågor